

RESULTATEN CONSULTATIE

Marktpartijen hebben de gelegenheid gehad om tussen 15 juli en 15 september 2022 te reageren op de voorgenomen wijzigingen in de Beleidsregel Geschiktheid 2012. DNB en AFM hebben acht consultatiereacties ontvangen. In dit feedbackstatement worden kernpunten uit de ontvangen reacties beknopt en puntsgewijs weergegeven alsmede een reactie van DNB en AFM hierop.

#	Onderwerp	Toelichting	Reactie DNB en AFM	Wijzigingen
1	Maak de wijzigingen voor pensioenfondsen explicieter.	De Pensioenfederatie vraagt om de wijzigingen voor pensioenfondsen explicieter toe te lichten, zodat niet alleen helder wordt dát pensioenfondsen aan de nieuwe beleidsregel moeten voldoen, maar – veel belangrijker – ook wát de	De wijzigingen zoals intern geïnventariseerd uiteten zich in het document incl. track changes waar de Pensioenfederatie input op heeft kunnen leveren. De toepassing van de Beleidsregel op pensioenfondsen is in de aanhef van context voorzien en is niet gewijzigd. De Beleidsregel is van toepassing op ondernemingen zoals gedefinieerd in punt 1.1 van de Beleidsregel. De Beleidsregel biedt een cross-sectoraal kader voor de beoordeling van	Nee.

		aanleiding en de doelstellingen van de wijzigingen zijn. Ook zou het volgens de Pensioenfederatie, vanwege het specifieke karakter van pensioenfondsen, beter zijn als de beleidsregel meer maatwerk zou bevatten.	geschiktheid. Daarmee borgen de toezichthouders een transparant en gelijkwaardig toetsingsbeleid. Tegelijkertijd biedt de Beleidsregel de proportionele ruimte om sectorspecifieke discrepanties te ondervangen. Bij sectorspecifieke invulling wordt onder meer en waar relevant op de website van DNB (Open Boek Toezicht) en de AFM aanvullende toelichting gegeven. Zie voor de pensioensector bijvoorbeeld de nader uitgewerkte guidance ten aanzien van <u>sleutelfunctiehouders</u> . Daarmee beogen de toezichthouders juist oog te hebben voor het specifieke karakter van de pensioensector.	
2	Nadere toelichting op de wijzigingen aan de geschiktheidsonderwerpen en competenties.	De Pensioenfederatie meent dat de toevoeging aan het geschiktheidsonderwerp bestuur, organisatie en communicatie (onderdeel 1.2 onder 1 sub A) van de eis van het 'zicht hebben open sturing	Het onderwerp 'Bestuur, organisatie en communicatie' wordt aangescherpt in de lijn met het heden ten dage gevraagde verandervermogen – o.a. bij de uitdagingen van klimaatverandering en duurzaamheid – van beleidsbepalers. DNB en de AFM hebben door de toevoeging verduidelijking gegeven door nu expliciet te benoemen dat een lange termijn waardecreatie een voorwaarde is om als bestuurder effectief	Ja.

		<p>geven aan 'lange termijn waardecreatie' geen onderdeel zou moeten zijn van dit geschiktheidsonderwerp. De toezichthouders wordt verzocht om duidelijk te maken op welke lange termijn waardecreatie wordt bedoeld en of deze eis ook van toepassing is op pensioenfondsen die vanuit hun aard al gericht zijn op de lange termijn.</p> <p>Verder zou een uitgebreidere toelichting, die een heldere</p>	<p>eindverantwoordelijkheid te kunnen dragen. Van een beleidsbepaler wordt verwacht dat hij/zij zicht heeft op wat nodig is om waarde toe te voegen en in staat is daartoe in het heden stappen te nemen (en niet louter daar alleen een visie op te hebben). Het belang van lange termijn waardecreatie mag ook rekenen op steeds meer (maatschappelijke) aandacht. Dit komt ook tot uiting in de Corporate Governance Code die recent is geactualiseerd.¹ Derhalve is dit onderdeel specifiek benoemd in onderdeel A van de beleidsregel.</p> <p>De competenties zoals opgenomen in de bijlage op de Beleidsregel zijn limitatief noch cumulatief. Iedere competentie kan op iedere beleidsbepaler van toepassing zijn afhankelijk van functie, collectief en aard, omvang en risicoprofiel van de onderneming. Hiermee wordt inhoudelijk geen wijzigingen beoogd maar een verduidelijking.</p>	
--	--	--	--	--

¹ [Corporate Governance Code 2022 | Code | Monitoring Commissie Corporate Governance \(mccg.nl\)](#)

		duiding geeft aan de toegevoegde en gewijzigde competenties, in het bijzonder voor pensioenfondsen, wenselijk zijn.	De AFM en DNB nemen enkele suggesties die gedaan zijn om aanpassingen te doen aan de competenties graag mee. De competenties zijn geëvalueerd en waar nodig aangescherpt, geactualiseerd, toegevoegd of geschrapt. Om beter aan te sluiten de huidige maatschappelijke context is bij voorbeeld een aantal definities gewijzigd en zijn een aantal competenties expliciet benoemd in de bijlage. Er is geprobeerd om duidelijkheid te verschaffen over maatschappelijk relevante competenties en de definities daarvan. Ook is aansluiting geprobeerd te vinden bij bestaande (Europese) standaarden op het gebied van competenties.	
3	Het begrip redelijke aanleiding explicieter toelichten.	De Pensioenfederatie en Van Hasselt Law vragen het begrip redelijke aanleiding explicieter toe te lichten.	De AFM en DNB hebben op 6 juli 2020 een <u>brief</u> aan de minister van Financiën gestuurd n.a.v. de motie Ronnes over hertoetsing. Daarin is op een rij gezet hoe het hertoetsingsproces is ingericht.	Nee.

		<p>Daarbij wordt aandacht gevraagd voor de randvoorwaarden in de EBA/ESMA richtsnoeren. Ook wordt aandacht gevraagd voor het borgen van fundamentele rechten en waarborgen.</p>	<p>Bij het onderzoeken of sprake is van een 'redelijke aanleiding' voor hertoetsing beoordeelt de toezichthouder diverse factoren. Hierbij wordt de aard en omstandigheid van de gewijzigde feiten en omstandigheden in acht genomen. Indien er sprake is van een toezichtantecedent, wordt de ernst daarvan meegewogen. De feiten en omstandigheden zijn nader toegelicht in de Toelichting op de Beleidsregel. Fundamentele rechten en andere relevante waarborgen en randvoorwaarden worden in acht genomen bij het onderzoek naar de 'redelijke aanleiding' – evenals bij het uitvoeren van een (her)toetsing.</p>	
4	<p>Toetsingsproces en de werkwijze van AFM en DNB.</p>	<p>Van Hasselt Law vraagt om meer duidelijkheid over het toetsingsproces en de werkwijze van AFM/DNB. Concreet betreft het de volgende vragen:</p>	<p>Niet alle suggesties en vragen van Van Hasselt Law zien direct op de evaluatie van de Beleidsregel.</p> <p>In de onderliggende relevante wet- en regelgeving, waaraan wordt gerefereerd in de aanhef, zijn de wettelijke termijnen voor het behandelen van een toetsing vastgelegd. Deze wettelijke termijnen (kunnen) verschillen. In de Beleidsregel</p>	Nee.

		<ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de doorlooptijden waar een instelling/kandidaat rekening mee moet houden? • Welke informatie bevat het met het oog op de toetsing samengestelde dossier, en wat zijn de inzage mogelijkheden? • Op basis van welke criteria wordt in aanvulling op de schriftelijke stukken	<p>hebben AFM en DNB de aspecten vastgelegd die in aanmerking worden genomen bij een geschiktheidstoetsing. DNB noch de AFM zijn bevoegd om hier eigenstandig afwijkende termijnen vast te leggen. Hetzelfde geldt voor de informatie die in het kader van een toetsing moet worden opgeleverd; deze is te vinden in de voor de doelgroep relevante wet- en regelgeving.</p> <p>Een toetsingsgesprek is geen vast onderdeel van de beoordeling van de geschiktheid. Een toetsingsgesprek kan ter aanvulling dienen van het beeld op basis van het aangeleverde dossier. Op Open Boek Toezicht DNB en de website van de AFM is overige informatie te vinden over het toetsingsproces van AFM en DNB.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>ook een gesprek als onderdeel van het proces ingepland?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe wordt de verkregen informatie gewogen? <p>Bijvoorbeeld, de indruk tijdens een gesprek versus staat van dienst/referenties?</p>		
5	<p>Vertrouwenspersoon bij een toetsingsproces en het Samenwerkingspanel DNB-AFM.</p>	<p>Van Hasselt Law benoemt het belang van (de bekendheid met) het werk van de vertrouwenspersoon en de evaluatie van het</p>	<p>Tijdens het toetsingsproces kunnen kandidaten terecht bij twee externe vertrouwenspersonen die DNB en de AFM hebben aangesteld.. De AFM en DNB informeren hierover op de websites (DNB link) (AFM link). Kandidaten die uitgenodigd worden voor een toetsingsgesprek, krijgen bovendien ook individueel gerichte informatie. De externe</p>	<p>Nee.</p>

		<p>Samenwerkingspanel tussen DNB en de AFM.</p>	<p>vertrouwenspersonen rapporteren jaarlijks bevindingen aan de directie van DNB en het bestuur van de AFM.</p> <p>In onderdeel 1.8 van de Beleidsregel is de samenwerking van AFM en DNB benoemd en het Paneloverleg vastgelegd waarmee beoogd wordt een consistente toepassing van de Beleidsregel te bereiken. De bevindingen van het gezamenlijke panel zijn gebruikt in de deze evaluatie van de Beleidsregel. In aanvulling op dit feedbackstatement is een samenvatting gepubliceerd van de evaluatie van de samenwerking in het Paneloverleg, met een terugkoppeling op het aantal en soort casus waarin de afgelopen 2 jaar AFM en DNB intensief hebben samengewerkt.</p>	
6	<p>Consistente aanpak in het toetsingsproces tussen DNB en AFM.</p>	<p>Van Hasselt Law benadrukt het belang van een consistente aanpak in het toetsingsproces tussen DNB en AFM. Een externe evaluatie</p>	<p>Met de Beleidsregel wordt beoogd inzicht te geven in de aspecten die AFM en DNB in aanmerking nemen bij de beoordeling van de geschiktheid en deze consistent toe te passen. Mede naar aanleiding van de aanbevelingen van de externe Evaluatiecommissie Ottow (december 2016) hebben</p>	<p>Nee.</p>

		zoals eerder uitgevoerd door de Commissie Ottow, waarbij gesproken werd met meerdere stakeholders, zou aldus Van Hasselt Law waardevolle inzichten kunnen geven om het door AFM en DNB gevoerde beleid nader uit te werken en te komen tot adequate (beheers-)maatregelen ter bevordering van een consistente aanpak.	AFM en DNB zich ingespanssen om de werkprocessen omtrent een toetsing zo consistent en herkenbaar mogelijk te maken. De toezichthouders bieden op de website transparante informatie over het toetsingsproces en de benodigde voorbereiding (DNB website , AFM website). AFM en DNB houden zich wat betreft de inhoud aan de wettelijke grondslagen (en de daarbij behorende wettelijke termijnen voor doorlooptijden) zoals benoemd in de verschillende (Europese) wetten (zie aanhef van de Beleidsregel) en aan de kaders zoals opgesteld in de Beleidsregel.	
7	Deskundigheid en ervaring toezichthouders.	Van Hasselt Law benadrukt het belang van deskundigheid en ervaring bij het uitvoeren van toetsingen.	AFM en DNB onderstrepen dit belang en dragen er zorg voor dat hun medewerkers voldoende kennis en ervaring in huis hebben om de werkzaamheden uit te voeren die tot hun taak behoren.	Nee.

8	Consistente informatievoorziening DNB en AFM.	Van Hasselt Law vraagt aandacht voor de consistentie in informatievoorziening op de AFM en DNB websites. Zo is nu enkel op de site van AFM bij FAQ te lezen wanneer sprake is van een mede-beleidsbepaler.	De informatievoorziening op de beiden websites wordt regelmatig geëvalueerd en gecontroleerd op consistentie. Zo is op de DNB Open Boek Toezicht website vindbaar wanneer er sprake is van een mede-beleidsbepaler (zie o.a. <u>Toetsingen – wat en waarom (dnb.nl)</u> en Toetsingen bestuurders, mede-beleidsbepalers, commissarissen & houders van een gekwalificeerde deelneming voor aanbieders van cryptodiensten (dnb.nl).	Nee.
9	Compliance met de Wwft.	Van Hasselt Law merkt op dat de toegenomen aandacht voor Wwft compliance en impact op de maatschappij een bruikbaar handvat biedt om (kandidaat) bestuurders meer bewust te maken van hun (collectieve) verantwoordelijkheid om	De Wwft geeft inderdaad handvatten om bestuurders bewust te maken van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de integriteitsregels (waaronder de-risking en risico's gemoeid met delen van klantgegevens). Bestuurders moeten aantonen geschikt te zijn voor aansturing van een beheerste en integere bedrijfsvoering, waaronder de zorgvuldige behandeling van klanten, risicomanagement en de compliance aan wet-en regelgeving.	Ja.

		uitwassen met maatschappelijke impact in de vorm van de-risking en ongebreideld delen van klantgegevens tegen te gaan.	Ook hebben de AFM en DNB in de Toelichting op de Beleidsregel nader toegelicht dat uit hoofde van de Wwft binnen het collectief van (dagelijks) beleidsbepaler een beleidsbepaler verantwoordelijk is voor de naleving van de eisen uit de voortvloeien uit de Wwft.	
10	Bescherming van persoonsgegevens.	Van Hasselt Law merkt op dat het zaak is het fundamentele recht op bescherming van persoonsgegevens niet uit het oog te verliezen.	AFM en DNB nemen dit graag ter kennisgeving aan.	Nee.
11	Maak diversiteit meer integraal onderdeel van het toetsingskader.	Montae & Partners is, vanwege de huidige tijdsgeest en constatering van de Monitoringscommissie, van mening dat de geconsulteerde Beleidsregel meer aandacht zou moeten hebben voor diversiteit. Dit past in ieder	AFM en DNB moedigen diversiteit in het collectief aan. Diversiteit zorgt voor een brede blik en verschillende perspectieven. De toelichting op de Beleidsregel besteedt dan ook uitgebreid aandacht aan diversiteit in het collectief. Diversiteit gaat daarbij verder dan alleen geslacht. Ook verschillen in kennis, ervaring, leeftijd, en professionele en geografische achtergrond kunnen een positieve bijdrage aan de governance van een onderneming als geheel. De	Nee.

		geval op het niveau van de collectieve deskundigheid.	toezichthouder houdt in haar toetsingsproces dan ook nadrukkelijk rekening met deze elementen van diversiteit, Voorts is de toelichting geüpdatet voor recente ontwikkelingen in wet- en regelgeving op het gebied van diversiteit.	
12	Neem leden van belanghebbendenorganen en bestuursmodellen mee.	Montae & Partners vraagt aandacht voor hoe de toezichthouder de geschiktheidsvereisten weegt voor leden van een belanghebbendenorgaan. Zo zou onder meer duidelijkheid gegeven kunnen worden hoe naar de benodigde tijdsbesteding wordt gekeken voor dergelijke medebeleidsbepalers, ook omdat zij niet binnen de	De variabelen bij een toetsing worden altijd in acht genomen, aard, rol en functie en omvang en risicoprofiel onderneming wordt meegewogen alsmede samenstelling en functioneren van het collectief. Wat betreft tijdsbesteding wordt gekeken naar de te verkrijgen rol en dit wordt meegenomen in het oordeel. Men dient voldoende tijd te hebben voor de beoogde rol. Dus voor zowel leden van een belanghebbende orgaan als voor vereffenaars gelden de vereisten zoals opgenomen in de Beleidsregel, waarbij bij beoordeling van de geschiktheid (waarvan tijdsbesteding een onderdeel is (onderdeel E) de bijzonderheid van de rol wordt meegewogen. De beleidsregel	Nee.

		scope vallen van artikel 35a van het Besluit uitvoering Pw en de Wvb. Hetzelfde kan overwogen worden voor vereffenaars, al is dat per definitie een tijdelijke rol. Montae & Partners om in dit kader onderscheid te maken tussen bestuurders in een paritair model, en de respectievelijk uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders in andere modellen.	voorziet dus in het gevraagde onderscheid tussen de verschillende modellen.	
13	Maak verandermanagement meer integraal	Montae & Partners vraagt of het, gezien de grote verandertrajecten die op de sector afkomen, niet beter zou zijn als er meer prominent	De competenties zoals opgenomen in de bijlage op de Beleidsregel zijn limitatief noch cumulatief. De competentie 'adaptief vermogen' ziet op de omgang met significante en ingrijpende trajecten die binnen één specifieke sector, of in het algemeen, op beleidsbepalers afkomen. Naar de mening	Nee.

	onderdeel van het toetsingskader.	aandacht is voor verandermanagement of 'adaptief vermogen'.	van de toezichthouders is daarin de aandacht voor het vermogen om met veranderingen, zoals de nieuwe Pensioenwet om te gaan, adequaat geborgd. Ook de toevoeging "zorg dragen voor een lange termijn waardecreatie" in onderdeel A van de Beleidsregel draagt hieraan bij.	
14	Reikwijdte Beleidsregel.	De Nederlandse Vereniging van Banken vraagt waarom de toezichthouders in voorgestelde aanpassing van de Beleidsregel hebben gesteld dat de ECB 'in beginsel' niet aan de beleidsregel gebonden is? Wat is de reikwijdte van de toevoeging 'in beginsel'? Onder welke omstandigheden	De ECB houdt direct toezicht op de Nederlandse significante banken en is exclusief bevoegd tot het nemen van de besluiten die op de toetsingen zijn gebaseerd. Bij de uitvoering van de toetsingen past de ECB het relevante Unierecht toe zoals dit in de nationale wetgeving is geïmplementeerd. Aan de Beleidsregel geschiktheid, is de ECB echter niet zonder meer gebonden; een bestuursorgaan kan immers alleen beleidsregels vaststellen voor zover het zijn eigen bevoegdheden betreft, en de beleidsregels binden alleen het bestuursorgaan dat deze regels heeft opgesteld. Met de overgang van de toetsingsbevoegdheid naar de ECB is	Nee.

		en aan welke specifieke onderdelen van de nationale beleidsregel is de ECB wél gebonden?	ook de bijbehorende beleidsruimte overgegaan. Mocht het ECB-beleid sterk afwijken van het tot dan toe in Nederland gevoerde beleid, dan kan, in verband met de rechtszekerheid, bijvoorbeeld een overgangperiode op zijn plaats zijn. Dit is thans echter niet het geval.	
15	Onderlinge waarborgmaatschappij met verklaring.	Het Verbond van Verzekeraars vraagt of de zogeheten 'onderlinge waarborgmaatschappij met verklaring' met ingang van 1 januari 2016 niet is verdwenen uit de Nederlandse financiële sector?	Het klopt dat er geen 'onderlinge waarborgmaatschappijen met verklaring' meer actief zijn in Nederland. Die zijn bij de invoering van Solvency II verder gegaan als SII, SII-basic of vrijgestelde verzekeraar. DNB neemt de suggestie over en verwijdert 'onderlinge waarborgmaatschappij met verklaring' uit de aangepaste Beleidsregel.	Ja.
16	Voldoende onafhankelijke leden in het leidinggevend	Association of Proprietary Traders merkt op dat een aangepaste interne verwijzing (in onderdeel 2.2.1.5 wordt de	AFM en DNB zijn, mede naar aanleiding van deze consultatiereactie, tot de conclusie gekomen dat de implementatie van de gewijzigde EBA/ESMA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het	Ja.

	<p>orgaan in zijn toezichtfunctie.</p>	<p>verwijzing naar 2.4.1 gewijzigd naar 2.2.1.1) doet voorkomen alsof het een vereiste is reeds bij een beursgenoteerde (beleggings-)onderneming gewerkt te hebben alvorens benoemd te kunnen worden tot lid van het toezichthoudend orgaan bij een beursgenoteerde beleggingsonderneming, en geeft aan dit niet noodzakelijk en niet wenselijk te vinden.</p>	<p>leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie van banken en beleggingsondernemingen onvolledig was. Omdat in de toelichting reeds is geëxpliciteerd dat de AFM en DNB de EBA/ESMA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie van banken en beleggingsondernemingen toepassen bij het uitvoeren van toetsingen, is het vijfde lid van dit artikel overbodig. Dit artikel is derhalve geschrapt.</p>	
17	<p>Kennis op het gebied van ICT-risicobeheer.</p>	<p>Association of Proprietary Traders merkt op dat de toelichting op de nadere eisen die worden gesteld aan het leidinggevend orgaan van</p>	<p>Eerder achtten we het nuttig om alvast aan te geven wat de implicaties van DORA op de geschiktheidseisen zou zijn vanaf het moment dat DORA van toepassing wordt. De AFM en DNB zijn, mede naar aanleiding van deze consultatiereactie, tot het inzicht gekomen dat het de voorkeur geniet om nog niet naar</p>	<p>Ja.</p>

		<p>ondernemingen onder het toepassingsbereik van DORA, het doet voorkomen alsof elk lid van het bestuur van een onder DORA vallende financiële onderneming ICT-expert dient te zijn, en is van mening dat dit niet proportioneel is en afbreuk doet aan het principe van een collegiaal bestuur waarbij verschillende expertises samen komen. APT suggereert om te expliciteren dat binnen het collectief voldoende relevante kennis en ervaring aanwezig dient te</p>	<p>DORA te verwijzen zolang de regelgeving nog niet van kracht is.</p> <p>DNB en AFM hebben daarom besloten om de verwijzingen naar DORA uit de Beleidsregel en de toelichting te halen.</p> <p>Desondanks is kennis van ICT-risicobeheer bij de beleidsbepalers in steeds grotere mate essentieel. Vandaar dat het beheersen en mitigeren van risico's op het gebied van ICT(-uitbesteding) wel als relevant onderwerp genoemd wordt onder kennis van de integere en beheerste bedrijfsvoering. Adviseurs en (herverzekerings)bemiddelaars worden niet getoetst aan kennis van de integere en beheerste bedrijfsvoering, maar kunnen wel onder het toepassingsbereik van DORA vallen. Als een adviseur of (herverzekerings)bemiddelaar onder het toepassingsbereik van DORA valt, dan kan dit voor de AFM een redelijke aanleiding zijn om de geschiktheid te toetsen aan de vereisten van hoofdstuk 1.2.1.</p>	
--	--	--	--	--

		zijn ten aanzien van ICT- risicobeheer.		
18	Aantonen geschiktheid o.b.v. relevant HBO- diploma.	Adfiz geeft aan tegen het schrappen te zijn van de mogelijkheid dat een beleidsbepaler voldoet aan de geschiktheidseis als hij of zij beschikt over een HBO- diploma van een voor de onderneming relevante opleiding.	De kennis die is opgedaan met relevante HBO(+)-diploma's veronderstelt een minimaal kennis- en denkniveau maar raakt doorgaans nauwelijks de praktijk van financiële dienstverlening. De aanvullende eis van werkervaring in de financiële dienstverlening bij het HBO(+)-diploma, borgt daarmee, naast de opgedane kennis, juist belangrijke competenties, vaardigheden en professioneel gedrag die relevant zijn voor zelfstandig het besturen van een financiële onderneming. De AFM en DNB willen de instroom van zelfstandig startende adviseurs niet onevenredig beperken en hebben daarom besloten om het aantonen van de geschiktheid middels een relevant HBO(+)-diploma niet te schrappen, maar om deze te laten bestaan met de voorwaarde dat er naast het relevante HBO(+)-diploma één jaar relevante werkervaring is opgedaan in de afgelopen tien jaar. De werkervaring mag in dit kader ook tijdens de studie middels	Ja.

			een stage bij een relevant werkbedrijf (zoals een financieel dienstverlener) zijn opgedaan.	
19	Afwijking van begrippen afkomstig uit algemeen wettelijk voorschrift.	Een anonieme reageerder meent dat in een beleidsregel niet kan worden afgeweken van begrippen afkomstig uit een algemeen wettelijk voorschrift waaraan de beleidsregel mede uitvoering geeft.	Dat klopt. De AFM en DNB wijken niet af van de wettelijke voorschriften, maar gebruiken in de Beleidsregel voor de begripelijkheid of leesbaarheid soms verzamelbegrippen.	Nee.
20	Wijziging definitie 'collectief'.	Een anonieme reageerder geeft aan de wijziging van de definitie van 'collectief' niet goed te begrijpen.	De definitie van collectief is aangevuld zodat deze aansluit bij de relevante wetsbepalingen. In deze wetsbepalingen wordt vrijwel altijd gesproken van dagelijks beleidsbepalers en leden van het toezichthoudend orgaan. Het is geen nieuwe vereiste, maar een verduidelijking.	Nee.
21	Introductie nieuwe term 'competenties'.	Een anonieme reageerder merkt op dat er een nieuwe	Door het opnemen van een definitie van competenties in de Beleidsregel wordt er een verbinding gelegd tussen de inhoud	Nee.

		<p>term 'competenties' wordt geïntroduceerd in onderdeel 1:1 en dat deze lijkt te overlappen met het bestaande concept van geschiktheid uit onderdeel 1.2.</p>	<p>van de Beleidsregel en de competenties in de Bijlage. Competenties zijn vaardigheden, kwaliteiten en houdingsaspecten. Geschiktheid bestaat uit kennis, vaardigheden en professioneel gedrag en blijkt uit opleiding, werkervaring en competenties. Een beleidsbepaler heeft dus niet enkel vaardigheden nodig om geschiktheid aan te tonen. Het is een combinatie van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. Geschiktheid wordt aangetoond met opleiding, werkervaring en competenties.</p>	
22	<p>Aansluiting op geschiktheidsmatrix.</p>	<p>Een anonieme reageerder merkt op dat de onderverdeling in onderdeel 1.2 niet helemaal lijkt aan te sluiten op de geschiktheidsmatrix uit de bijlagen.</p>	<p>De inhoud van de geschiktheidsmatrix is afhankelijk van de groep waarbinnen de onderneming valt. Ondernemingen in groep A vullen een andere geschiktheidsmatrix in dan ondernemingen uit groep B en C. De geschiktheidsmatrixen sluiten aan bij hetgeen de onderneming bij de aanvangstoetsing moet aantonen. Zo staat bijvoorbeeld in de geschiktheidsmatrix voor een beleggingsonderneming een uitvraag op bestuurlijke en hiërarchisch leidinggevende ervaring, algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis en</p>	<p>Nee.</p>

			<p>geschiktheid ten aanzien van de beheerste en integere bedrijfsvoering, aangevuld met onafhankelijkheid en voldoende tijd (indien van toepassing).</p> <p>De onderverdeling in onderdeel 1.2 wordt uitgevraagd in de geschiktheidsmatrix voor ondernemingen in groep A en in het geval er sprake is van een redelijke aanleiding om de beleidsbepaler te toetsen aan de vereisten van onderdeel 1.2.1.</p>	
23	Momenten van toetsing.	<p>Een anonieme reageerder merkt op dat uit onderdeel 1.5 onder b zou kunnen worden afgeleid dat het mogelijk is om al aan te treden als beleidsbeleider en daarna pas getoetst te worden en suggereert om explicieter tot uitdrukking te brengen dat het om nieuwe toetsingen</p>	<p>De geschiktheid van een beleidsbepaler wordt altijd voor het aantreden in de functie door de toezichthouder getoetst. Na het aantreden van de beleidsbepaler kan de geschiktheid opnieuw worden getoetst indien daartoe een redelijke aanleiding is. Dit is verduidelijkt in onderdeel 1.5.</p>	Ja.

		(van reeds eerder getoetste personen) gaat.		
24	Overlap met EBA-ESMA richtsnoeren.	Een anonieme reageerder merkt bij de Bijlage Competenties op dat deze op onderdelen lijkt te overlappen en/of af te wijken van Annex II ('skills') van de Joint ESMA en EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders, en suggereert om de bijlage voor 'onder toezichtstaande instellingen' die reeds onder de EBA Guidelines vallen buiten toepassing te laten.	Op 15 januari 2020 is de Beleidsregel geschiktheid 2012 gewijzigd, onder meer naar aanleiding van de inwerkingtreding van de EBA/ESMA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie van banken en beleggingsondernemingen. De eisen uit deze richtsnoeren zijn in de Beleidsregel geschiktheid verwerkt. De relatie met de EBA-ESMA richtsnoeren is verduidelijkt in de toelichting op de Beleidsregel.	Ja.

25	Normen lijken te zien op betrouwbaarheid i.p.v. geschiktheid.	Een anonieme reageerder merkt op dat in het overzicht van wetsartikelen waarin de geschiktheidsnorm is verankerd, enkele nieuw toegevoegde normen lijken te zien op betrouwbaarheid i.p.v. geschiktheid.	De nieuwe toegevoegde normen betreffen alle bepalingen uit verordeningen. In de aangehaalde verordeningen staan de normen voor betrouwbaarheid en geschiktheid in dezelfde artikelen. Geschiktheid wordt in deze verordeningen op een andere manier omschreven, namelijk als 'voldoende ervaren', 'beschikken over voldoende kennis, vaardigheden en ervaring' en 'bestaat uit geschikte leden'.	Nee.
26	Onduidelijke toelichting groep B.	Een anonieme reageerder vindt de toelichting in het raster bij Groep B onduidelijk.	In onderdeel 1.2.1 staat de basisnorm voor geschiktheid: 'Geschiktheid bestaat uit kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. De geschiktheid van een beleidsbepaler blijkt in ieder geval uit de opleiding, werkervaring en competenties van de beleidsbepaler en de doorlopende toepassing hiervan. Groep B geeft hier bij aantreden van de beleidsbepaler invulling aan door aan te tonen dat de beleidsbepalers voldoen aan de eisen uit paragraaf 1 en 2 van hoofdstuk 2. In hoofdstuk 2, paragraaf 1 staan de algemene geschiktheidseisen bij aantreden voor groep B en C en in	Nee.

			<p>paragraaf 2 staan de specifieke geschiktheidseisen bij aantreden voor groep B.</p> <p>Als er een redelijke aanleiding voor is, dan zal de geschiktheid worden getoetst aan de vereisten van onderdeel 1.2.1.</p>	
27	<p>Kennis van beheersing ICT-risico's.</p>	<p>Een anonieme reageerder vraagt zich af of in het leidinggevend orgaan ook voldoende kennis aanwezig moet zijn van beheersing van ICT-risico's.</p>	<p>Beheersing van ICT-risico's staat in de beleidsregel genoemd bij het relevante onderwerp "beheerste en integere bedrijfsvoering". In de toelichting bij dit onderwerp is IT en digitale weerbaarheid toegevoegd als onderdeel van geschiktheid, waarbij toelichting wordt gegeven over de uitvoering door het leidinggevend orgaan van IT-risicomanagement.</p> <p>Adviseurs en (herverzekerings)bemiddelaars worden niet getoetst aan kennis van de integere en beheerste bedrijfsvoering, maar kunnen wel onder het toepassingsbereik van DORA vallen. Als een adviseur of (herverzekerings)bemiddelaar onder het toepassingsbereik van DORA valt, dan kan dit voor de AFM een redelijke</p>	<p>Ja.</p>

			aanleiding zijn om de geschiktheid te toetsen aan de vereisten van hoofdstuk 1.2.1.	
28	Noemen DORA voorbarig.	Een anonieme reageerder acht het voorbarig om nu al DORA te noemen in de Beleidsregel, aangezien DORA nog niet van kracht is.	<p>Eerder achtten we het nuttig om alvast aan te geven wat de implicaties van DORA op de geschiktheidseisen zou zijn vanaf het moment dat DORA van kracht wordt. De AFM en DNB zijn, mede naar aanleiding van deze consultatiereactie, tot het inzicht gekomen dat het de voorkeur geniet om nog niet naar DORA te verwijzen zolang de regelgeving nog niet van kracht is.</p> <p>AFM en DNB hebben daarom besloten om de verwijzingen naar DORA uit de Beleidsregel en de toelichting te halen. Desondanks is kennis van ICT-risicobeheer bij de beleidsbepalers voor een groep ondernemingen in steeds grotere mate essentieel. Vandaar dat het beheersen en mitigeren van risico's op het gebied van ICT(-uitbesteding) wel als relevant onderwerp genoemd wordt onder kennis van de integere en beheerste bedrijfsvoering.</p>	Ja.

29	EuSEF-verordening.	<p>Naast de al geconsulteerde wijziging van de geschiktheidstoetsing van de beleidsbepalers van een in aanmerking komende durfkapitaalfonds zoals bedoeld in artikel 3, aanhef en onder a van de EuVECA-verordening, is na de consultatie ook de in aanmerking komende sociaalondernemersfonds zoals bedoeld in artikel 3, aanhef en onder a van de EuSEF-verordening toegevoegd aan de Beleidsregel geschiktheid. De beleidsbepalers van deze fondsen worden op basis van de EuSEF-verordening reeds door de AFM getoetst, maar deze toetsingen waren per abuis niet in de geconsulteerde versie van de Beleidsregel geschiktheid opgenomen. De toevoeging in de Beleidsregel geschiktheid verduidelijkt dat de AFM ook de beleidsbepalers van in aanmerking komende sociaalondernemersfondsen zoals bedoeld in artikel 3, aanhef en onder a van de EuSEF-verordening toetst op geschiktheid. Hoewel de wijziging niet is geconsulteerd, volgde de eis van het hebben van geschikte beleidsbepalers al uit de wel geconsulteerde EuSEF-verordening. Het gaat hier voorts niet om een wijziging van de reeds bestaande praktijk, maar om een vastlegging daarvan in de Beleidsregel.</p>
----	---------------------------	--